

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12096/2014-ERU
Č. j. 12096-24/2014-ERU

V Ostravě dne 25. března 2021

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12096/2014-ERU, zahájeném dne 31. července 2014 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **České teplo s.r.o.**
se sídlem Klapkova 731/34, Kobylisy, 182 00 Praha 8, IČO: 25055925,
zastoupená JUDr. Stanislavem Lžičářem,

ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 30. dubna 2014 (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

I.

Správní řízení **vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupku, společnosti České teplo s.r.o.** se sídlem Klapkova 731/34, Kobylisy, 182 00 Praha 8, IČO: 25055925 (dále též jen „obviněný z přestupku“), pod sp. zn. OSR-12096/2014-ERU pro podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie pro rok [REDAKCE] cenové lokality [REDAKCE] [REDAKCE] v rozporu s ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách uplatnil

- a) úroky z úvěru o [REDAKCE] Kč vyšší, než odpovídá obvyklé výši úroků z úvěru dle bodu (2.6) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí“),
- b) v položce „Zisk“ zisk o [REDAKCE] Kč vyšší, než který odpovídá přiměřenému zisku podle bodu (1.3) cenového rozhodnutí,

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť odpovědnost za správní delikt zanikla.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 07061/2014-ERU bylo zjištěno, že obviněný z přestupku v roce [REDAKCE] v cenové lokalitě [REDAKCE] porušil cenové předpisy tím, že uplatnil v kal předběžné ceny tepelné energie v roce 2014 úroky z úvěru o [REDAKCE] Kč vyšší, než odpovídá obvyklé

výši úroků z úvěru dle bodu (2.6) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, a dále v položce „Zisk“ zisk o [REDACTED] Kč vyšší, než který odpovídá přiměřenému zisku podle bodu (1.3) cenového rozhodnutí.

II. Průběh správního řízení a řízení před soudem

- [2] Dne 31. prosince 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“ či „správní orgán“) ve smyslu ust. § 78 ve spojení s ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední vedené pod sp. zn. OSR-12096/2014-ERU s obviněným z přestupku ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.
- [3] Po provedeném dokazování a jednotlivých procesních krocích v nadepsaném správním řízení, vydal správní orgán dne 1. dubna 2015 rozhodnutí č. j. 12096-11/2014-ERU, kterým ve výroku I. uznal obviněného z přestupku vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se měl dopustit tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie pro rok [REDACTED] v cenové lokalitě „[REDACTED]“ v rozporu s ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách uplatňoval úroky z úvěru o [REDACTED] Kč vyšší, než odpovídá obvyklé výši úroků z úvěru dle bodu (2.6) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí a v položce „Zisk“ zisk o [REDACTED] Kč vyšší, než který odpovídá přiměřenému zisku podle bodu (1.3) cenového rozhodnutí a touto činností nedodržel závazný postup při tvorbě a kalkulaci ceny. Výrokem II. rozhodnutí byla obviněnému z přestupku uložena pokuta ve výši [REDACTED] Kč a výrokem III. mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši [REDACTED] Kč.
- [4] Dne 21. dubna 2015 obviněný z přestupku podal proti rozhodnutí č. j. 12096-11/2014-ERU ze dne 1. dubna 2015 rozklad.
- [5] O rozkladu obviněného z přestupku rozhodla tehdejší předsedkyně Úřadu jakožto odvolací orgán rozhodnutím ze dne 22. června 2015, č. j. 12096-16/2014-ERU, a to tak, že podaný rozklad zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutí o rozkladu bylo obviněnému z přestupku doručeno dne 12. července 2015.
- [6] V závěru rozhodnutí o rozkladu č. j. 12096-16/2014-ERU předsedkyně Úřadu uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu, byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.
- [7] Dne 14. září 2015 podal obviněný z přestupku žalobu ke Krajskému soudu v Brně, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí č. j. 12096-16/2014-ERU ze dne 22. června 2014.
- [8] Dne 22. září 2017 rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. 31 A 73/2015-58, že rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 22. června 2015, č. j. 12096-16/2014-ERU se ruší a věc se vrací k dalšímu řízení.
- [9] S ohledem na zrušení rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 22. června 2015, č. j. 12096-16/2014-ERU rozsudkem Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 73/2015-58 ze dne 22. září 2017, vydala dne 26. dubna 2018 Rada Úřadu rozhodnutí o rozkladu, č. j. 12096-21/2014-ERU, kterým zrušila rozhodnutí Úřadu č. j. 12096-11/2014-ERU ze dne 1. dubna 2015 a věc vrátila k novému projednání.

III. Právní posouzení

- [10] Správní orgán, aniž by se v daném případě zabýval samotnou podstatou vytýkaného jednání ze strany účastníka řízení, konstatuje, že toto mělo být dokonáno okamžikem sjednání předběžné ceny tepelné energie pro rok 2014 v cenové lokalitě [REDACTED] do níž měly být promítnuty

úroky z úvěru a nepřiměřený zisk, s tehdejšími odběrateli účastníka řízení, tj. předložením předběžné ceny tepelné energie pro rok [REDAKCE] na základě které účastník řízení po svých tehdejších odběratelích požadoval úhradu záloh ceny tepelné energie za rok [REDAKCE]. Vytýkané jednání ze strany účastníka řízení tedy mohlo být dokonáno nejpozději dne 1. ledna 2014. Správní orgán tudíž datum 1. ledna 2014 považuje za rozhodný okamžik pro běh promlčecí doby.

- [11] Účastník řízení měl tedy vytykány správní delikt spáchat před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky (tj. před 1. červencem 2017).
- [12] Nálezem Ústavního soudu České republiky ze dne 4. února 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, Ústavní soud rozhodl o zrušení ust. § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky (které stanovilo: „Ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí.“) ke dni vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.
- [13] Nálezem Ústavního soudu České republiky ze dne 16. června 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, Ústavní soud s účinností od 22. července 2020 rozhodl i o zrušení zbývající části ust. § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (které stanovilo: „Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“).
- [14] Zákon o odpovědnosti za přestupky tedy již v současnosti neobsahuje speciální přechodné ustanovení týkající se posuzování zániku odpovědnosti za spáchání přestupku.
- [15] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.
- [16] Podle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.
- [17] Vzhledem k výše uvedenému a ke skutečnosti, že účastník řízení měl vytykány správní delikt spáchat před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, je třeba ve vztahu k vyhodnocení možného uplynutí lhůt pro posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykány správní delikt porovnat právní úpravy zániku odpovědnosti za vytykány správní delikt před a po účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky z pohledu jejich příznivosti pro účastníka řízení.
- [18] Podle ust. § 17 odst. 3 zákona o cenách odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.
- [19] V souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. dubna 2017, č. j. 1 As 337/2016-45, je třeba větě „nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán“ rozumět tak, že odpovědnost za správní delikt zaniká nejpozději po uplynutí 5 let ode dne, kdy byl delikt spáchán. Uplynutím lhůty 5 let tedy provždy zaniká možnost správního orgánu uložit pachateli trest. I pokud správní orgán již zahájil řízení, po uplynutí 5 let odpovědnost (i ve smyslu citovaného rozsudku) zaniká a správní orgán musí řízení zastavit. Jak ostatně uvedl Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku (tam ve vztahu ke lhůtě 4 let), spojení „nejpozději do“ 5 let nemíří na nutnost, aby správní orgán do 5 let zahájil řízení, ale na to, že prekluze nastává „nejpozději do“ 5 let od spáchání deliktu; prekluze může nastat i dříve, a to uplynutím subjektivní lhůty 3 let. Obdobně se k okamžiku zániku odpovědnosti za přestupky podle

zákonu o cenách ve věcné působnosti Úřadu (tj. za obdobné přestupky jako přestupek v nyní posuzované věci) staví Úřad, jak vyplývá z rozhodnutí o rozkladu ze dne 10. prosince 2019, č. j. 09289-67/2015-ERU.

- [20] Podle ust. § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen „správní delikt“) lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží. To platí obdobně o lhůtách pro zánik práva ve věcech daní, cel, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou příjmem státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo rezervních fondů organizačních složek státu, rozpočtů územních samosprávných celků, nebo státních fondů nebo Národního fondu, a o promlčecích dobách ve věci náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci podle zvláštního zákona.
- [21] Správní orgán konstatuje, že subjektivní 3letá lhůta pro zahájení správního řízení mohla uplynout nejdříve dne 2. ledna 2017, správní řízení však bylo zahájeno dne 31. prosince 2014 o odpovědnost za správní delikt v tomto smyslu zaniknout nemohla. Objektivní 5letá lhůta však uplynula dnem 11. ledna 2021, neboť započala běžet dnem 2. ledna 2015 a v období od 14. září 2015 do 22. září 2017, tj. po dobu řízení před soudem, ve smyslu ust. § 41 soudního řádu správního neběžela.
- [22] Podle ust. § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.
- [23] Podle ust. § 32 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky se do promlčecí doby nezapočítává doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní.
- [24] V souladu s ust. § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se promlčecí doba přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku; b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.
- [25] Ust. § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky pak dále upřesňuje, že byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.
- [26] Správní orgán konstatuje, že ve smyslu výše citovaných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a s ohledem na horní hranici pokuty za správní delikt podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách byla 3letá promlčecí doba v průběhu řízení naposledy přerušena dne 1. dubna 2015 vydáním rozhodnutí č. j. 12096-11/2014-ERU. Do promlčecí doby se poté nezapočítává doba od 14. září 2015 do 22. září 2017, tj. doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní. Odpovědnost za vytýkaný správní delikt tedy podle ust. zákona o odpovědnosti za přestupky zanikla nejpozději dne 11. dubna 2020, tj. dříve než podle právní úpravy obsažené v zákoně o cenách. Právní úpravu zániku odpovědnosti podle zákona o odpovědnosti za přestupky tedy považuje správní orgán za právní úpravu pro účastníka řízení příznivější ve smyslu ust. § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [27] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že odpovědnost účastníka řízení za vytýkaný správní delikt podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách zanikla a správnímu orgánu nezbyvá, než správní řízení v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavit.
- [28] Nad rámec výše uvedeného správní orgán ve vztahu k vytýkaným nákladům uplatněným v ceně tepelné energie konstatuje, že v případě úroků z úvěru byl vázán názorem Krajského soudu v Brně, kdy byl povinen v rámci nového projednání zjistit obvyklou výši úroků z úvěru u srovnatelných subjektů.

Správní orgán v rámci nového projednání požádal v tomto smyslu o součinnost Českou národní banku. Z její odpovědi se však podává, že Česká národní banka nesbírá úrokové sazby podle jednotlivých ekonomických sektorů a úroky z úvěru u subjektů srovnatelných s účastníkem řízení nebylo možné v rámci správního řízení porovnat. Ve vztahu k vytýkanému zahrnutí nepřiměřeného zisku do ceny tepelné energie správní orgán konstatuje, že od roku 2015 byl Úřadem opakovaně upravován postup pro zjišťování obvyklosti zisku zahrnutého do ceny tepelné energie, kdy původní způsob popsáný v rámci kontroly provedené Úřadem pod sp. zn. 07061/2014-ERU již v současné době nemůže obstát. Správnímu orgánu by tedy v daném případě, nezanikla-li by odpovědnost za správní delikt, nezbývalo než správní řízení zastavit ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním ERÚ. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však do uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Lenka Ferenz, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží:

- Společnost **České teplo s.r.o.** se sídlem Klapkova 731/34, Kobylice, 182 00 Praha 8, IČO: 25055925 prostřednictvím JUDr. Stanislava Lžičáře, se sídlem Navrátilova 666/7, 110 00 Praha Nové Město